

**Sprawozdanie z działania Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia
oraz działań projakościowych realizowanych przez Instytutowe Komisje ds. Jakości
Kształcenia
w roku akademickim 2014/2015**

Wypełniając zadania określone w & 6 punkt 4 Uchwały nr 115/2011 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości z dnia 15 grudnia 2011 roku Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia wypracowała następujące dokumenty mające na celu doskonalenie jakości kształcenia i standaryzację pomiaru jakości:

1. Procedura określająca zasady potwierdzania efektów uczenia się obowiązujące w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży (posiedzenia Rady w dniach 4 grudnia 2014, 26 marca 2015)
2. Procedura monitoringu i ewaluacji programów kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży (zatwierdzona na posiedzeniu dnia 25 czerwca 2015)
3. Projekt ankiety do badania losów zawodowych absolwentów uczelni (zatwierdzony na posiedzeniu dnia 25 czerwca 2015)

Dokumenty te zostały przyjęte do realizacji drogą Zarządzania Rektora.

Ważnym osiągnięciem Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia w okresie sprawozdawczym jest **wypracowanie nowej strony internetowej prezentującej działania uczelni na rzecz podnoszenia i utrzymania wysokiej jakości kształcenia**. Realizując wymóg transparentości działań projakościowych szkół wyższych, na stronie <http://jakosc.pwsip.edu.pl/> przedstawiono wewnętrzny system jakości kształcenia oraz bieżącą dokumentację obrazującą działania Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia.

W ramach aktywności Rady **przeprowadzono badanie realizacji procedury antyplagiatowej** przyjętej w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży. Jego wyniki udostępniono na stronie internetowej:
<http://jakosc.pwsip.edu.pl/index.php/wewnetrzny-system-zapewnienia-jk/dzialania-uczelni-w-zakresie-zapobiegania-plagiatom-i-ich-wykrywania>

Do zadań Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia należy także analiza działań projakościowych podejmowanych w ramach poszczególnych kierunków przez Instytutowe Komisje ds. Jakości Kształcenia. Informacje na ten temat przedstawiają się następująco:

Nazwa Instytutu	INSTYTUT PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
Kierunek studiów	ZARZĄDZANIE
Liczba przeprowadzonych hospitacji	6

Wnioski wynikające z przeprowadzonych hospitacji

Przeprowadzone hospitacje wykazały, że zajęcia prowadzone są na wysokim poziomie merytorycznym. Treści przekazywane były w sposób komunikatywny i interesujący. Na wykładach i ćwiczeniach realizowany był program zgodny z sylabusem. Wszyscy hospitolowani pracownicy otrzymali wysokie noty.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

W celu podniesienia jakości podjęte będą działania mające na celu:

- wypracowanie innowacyjnych form aktywizacji studentów w trakcie szczególnie wykładów;
- zwiększenie frekwencji na wykładach w ramach Instytutu poprzez podjęcie działań na rzecz upowszechniania informacji wśród studentów i pracowników na temat obowiązujących reguł i zasad oraz kultury studiowania wynikających z regulaminu studiów (z-ca dyrektora, opiekunowie roku, samorząd studencki); dookreślenia zakresu obowiązków opiekuna roku i uaktywnienie jego działań związanych z ułatwianiem studentom określonego roku orientacji w wymaganiach związanych z tokiem i organizacją studiów, itp..

Wnioski wynikające z ocen przyznawanych przez studentów w toku badań ankietowych

liczba wystawionych ocen: 117

średnia ocen dla nauczycieli na kierunku ...4,6

Studenci wysoko ocenili prace pracowników z kierunku zarządzanie. Oceny kształtowały się od 3,69 do 5,0. Z pracownikami, którzy otrzymali oceny poniżej 4,0 przeprowadzone były rozmowy mające na celu wyjaśnienie sytuacji i znalezienie konsensusu.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

Na zebraniach Instytutu zostaną wypracowane działania pozwalające na jeszcze lepszą jakość prowadzonych zajęć a w tym kontekście na lepszy odbiór studentów.

Przeprowadzone zostaną spotkania ze studentami szczególnie roku I podkreślające znaczenie ich ankiet i rzetelności ich wypełniania w doskonaleniu systemu jakości.

Podejmowane będą nadal działania aktywizujące studentów do wypełniania ankiet zarówno w zakresie ich ilości, jak i jakości.

Ocena metod weryfikacji efektów kształcenia przyjętych na kierunku

Efekty kształcenia poddawane są sukcesywnej weryfikacji przez samych pracowników. Po zakończeniu semestru pracownicy są zobligowani do przeanalizowania określonych w sylabusie efektów kształcenia oraz możliwości praktycznej realizacji założonych form weryfikacji. Wszelkie zmiany są zapisywane na specjalnie do tego przygotowanej karcie. Dodatkowo Instytutowa Komisja będzie weryfikować w jakim zakresie określone w sylabusie efekty kształcenia znajdują w swoje przełożenie w dokumentacji wskazanej do weryfikacji efektów kształcenia.

Instytutowa Komisja w celu weryfikacji efektów kształcenia przyjętych na kierunku analizie poddaje ankiety skierowane do absolwentów, jako sugestie i uwagi pracodawców.

Analizie poddawane są tematy prac dyplomowych aby były z zgodne z kierunkiem i specjalnością oraz aby w jak największym zakresie realizowały aspekt praktyczny.

Stopień osiągania efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągania efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągania

Założone efekty kształcenia są realizowane w ramach przedmiotów prowadzonych w różnych formach. W celu doskonalenia metod sprawdzania osiąganych efektów oraz stopnia ich osiągnięcia podjęto szereg działań:

1. W odniesieniu do prac dyplomowych opracowano procedury dyplomowania:
  - procedurę tworzenia repozytorium prac dyplomowych oraz zasady określające sposób przygotowywania, termin przekazywania przez

- promotorów wykazu tytułów prac, procedurę ewentualnej zmiany zgłoszonego tytułu pracy;
  - opracowano procedurę powoływania recenzentów egzaminu dyplomowego
  - dopracowano zamieszczony na stronach internetowych Instytutu pakiet informacyjny dla studentów zawierający wszelkie informacje dotyczące warunków złożenia pracy dyplomowej i procedury przystąpienia do egzaminu dyplomowego.
2. W odniesieniu do efektów realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów :
- sukcesywne sprawdzanie w jakim zakresie założone efekty są weryfikowane i czy przyjęte formy są odpowiednie,
  - zasięganie opinii studentów odnośnie możliwości założonych w przedmiocie efektów,
  - korygowanie przez pracowników założonych efektów przedmiotowych.

Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia realizowała założone działania mające na celu zapewnienie systemu jakości. W celu doskonalenia jakości działania będą koncentrowały się na:

- analizie i w miarę potrzeby modyfikowania programów studiów z uwzględnieniem specyfiki realizowanych modułów specjalnościowych w celu dostosowywania się do zmieniających się potrzeb otoczenia i rynku pracy;
- doskonaleniu treści realizowanych w ramach przedmiotów i dopracowywaniu efektów przedmiotowych i sposobów ich weryfikacji, aby w jak najbardziej optymalny sposób były realizowane założone efekty kierunkowe w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- przestrzegania i realizowania procedur mających na celu zapewnienie systemu jakości we wszystkich obszarach;
- kontynuowaniu szkoleń dla pracowników w zakresie tworzenia sylabusów, w których akcentuje się dostosowanie metod i form kształcenia do zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych;
- działaniach mających na celu zwiększenie ilości praktyków w prowadzeniu zajęć na kierunku zarządzanie;
- kontynuowaniu i rozszerzeniu różnych i systematycznych formy współpracy ze środowiskiem lokalnym w celu wymiany doświadczeń i zwiększenia możliwości realizacji praktyk studenckich;
- aktywizowanie studentów doprac w kołach naukowych;
- weryfikacji prac dyplomowych - powtórna ocena ok. 10 % prac obronionych na kierunku pod kątem prawidłowości formalno-merytorycznej i poprawności recenzji oraz dostosowania tematów prac dyplomowych do potrzeb praktyki;
- zorganizowaniu konkursu na najlepszą pracę dyplomową w Instytucie Przedsiębiorczości, która powstała w oparciu o współpracę z praktyką;
- analizie ocen uzyskiwanych przez studentów z poszczególnych przedmiotów i analizie przyczyn

uzyskiwania wyników znacząco odbiegających od ocen średnich i w takich przypadkach podejmowaniu działań: hospitacje, rozmowy, podejmowanie działań naprawczych;

- wzrost świadomości studentów odnośnie ich roli w systemie jakości kształcenia, znaczenia punktów ECTS oraz sposobów ich weryfikacji;
- dopracowaniu nakładu pracy studenta określonego w sylabusach w oparciu o konsultacje ze studentami.

Nazwa Instytutu
Kierunek studiów
Liczba przeprowadzonych
hospitacji
**Wnioski wynikające z
przeprowadzonych
hospitacji**

INSTYTUT PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ADMINISTRACJA

10

W roku akademickim 2014/2015 Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia na kierunku Administracja kontynuowała działania na rzecz utrzymania i podniesienia jakości kształcenia. W roku akad. 2013/2014 uczelnia uzyskała akredytację Polskiej Komisji Akredytacyjnej, wyrażoną pozytywną oceną programową. W związku z powyższym działania podejmowane przez IKJK miały na celu w pierwszej kolejności dalsze wdrażanie zaleceń wskazanych przez zespół oceniający PKA. Niezależnie od tego kontynuowano prace nad rozwojem kierunku Administracja, czego efektem było otrzymanie zgody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na utworzenie studiów II stopnia.

Hospitacje przeprowadzone w roku akad. 2014/2015 potwierdziły prawidłowy sposób prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem stopnia i praktycznego profilu kierunku studiów. Zajęcia były prowadzone zgodnie z treściami programowymi zamieszczonymi w sylabusie, który jest przygotowywany przez każdego koordynatora przedmiotu. Zajęcia są prowadzone punktualnie i zgodnie z rozkładem, co – oprócz hospitacji – potwierdzają doraźnie prowadzone kontrole. Niemniej studenci skarżą się na dokonywane w ostatniej chwili zmiany w rozkładzie zajęć lub miejsce ich odbywania. Wynika to na ogół z okoliczności, które są nie do przewidzenia, np. zgłoszenia przez wykładowcę braku możliwości terminowego przeprowadzenia lub rozpoczęcia zajęć, zwłaszcza z powodu niedogodności komunikacyjnych – duża część nauczycieli akademickich dojeżdża do Łomży z odległych miejscowości. Niezależnie od tego rodzaju okoliczności prowadzone są działania na rzecz ograniczenia zmian w zaplanowanych na początku semestru rozkładach zajęć.

Na osobną uwagę zasługują zarzuty studentów wobec rozkładu zajęć, zwłaszcza licznych przerw między poszczególnymi zajęciami, zmuszającymi niekiedy studentów do aktywności przez cały dzień. Z ustaleń dokonanych przez IKJK wynika, że zgłaszane problemy mają wymiar wieloaspektowy, związany zwłaszcza z faktem dojeżdżania wykładowców do Łomży z odległych miejsc, co zmusza do racjonalnego układania ich planów zajęć kosztem interesu studentów. Dążąc do przynajmniej częściowego rozwiązania owego problemu władze Instytutu Przedsiębiorczości usiłują zatrudnić do prowadzenia zajęć osoby z Łomży lub jej bliskich okolic. Praktyka ta sprzyja również realizacji praktycznego profilu studiów, gdyż miejscowi nauczyciele akademicy posiadają najlepsze rozeznanie w uwarunkowaniach lokalnego rynku pracy.

Hospitacje potwierdziły merytoryczne przygotowanie

nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć i wykorzystanie przez nich doświadczenia praktycznego zdobytego poza systemem szkolnictwa wyższego. Organizacja zajęć jest prawidłowa. Należy podkreślić, iż czynione są wszechstronne działania na rzecz realizacji praktycznego przygotowania studentów do wykonywania konkretnych czynności zawodowych. Na zajęcia zapraszani są goście posiadający doświadczenie zawodowe lub piastujący urzędy publiczne. Na zajęciach byli obecni m.in. członkowie władz samorządowych oraz przedstawiciele służb mundurowych. Dzięki tego typu działaniom studenci nie tylko zdobywają praktyczne przygotowanie do zawodu, ale również angażują się w życie lokalnej społeczności.

W prowadzeniu zajęć nauczyciele korzystają z odpowiednich środków dydaktycznych. Ze względu na małą liczbę słuchaczy (rocznik liczy na ogół ok. 40-50 osób) zajęcia zaplanowane w charakterze tradycyjnego wykładu częstokroć uzupełniane są metodami konwersatoryjnymi, zwłaszcza jeżeli chodzi o praktyczne aspekty poruszanych problemów.

Studenci wykazują duży stopień świadomości w przedmiocie specyfiki studiów licencjackich o profilu praktycznym. Orientują się w istocie sylabusów (zamieszczonych na stronie internetowej uczelni), ich treści, zakładanych efektów kształcenia i możliwości ich weryfikacji.

Podobnie jak w przeszłości studenci (częściowo również wykładowcy) poddają w wątpliwość potrzebę bardzo szczegółowego prowadzenia działań dokumentujących osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Jak podkreślono w ubiegłorocznym raporcie, nie da się na początku roku akademickiego, w trakcie przygotowywania sylabusów przewidzieć specyfiki grupy, a zwłaszcza możliwych zainteresowań i zdolności percepcyjnych słuchaczy. Dlatego kontynuowana jest praktyka niewpisywania do sylabusów ilości godzin przeznaczonych na omówienie poszczególnych tematów. Dzięki temu wykładowca dysponuje dużą swobodą w dostosowywaniu omawianego materiału do potrzeb i oczekiwań słuchaczy oraz ich zdolności przyswojenia materiału. Praktyka ta nie została zakwestionowana przez kontrolerów PKA i będzie w dalszym ciągu kontynuowana. Wykładowca obowiązany jest natomiast prowadzić w taki sposób zajęcia, by osiągnąć zamierzone efekty kształcenia.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

W celu ciągłego podnoszenia jakości kształcenia nauczyciele akademicy będą nadal motywowani do podejmowania działań na rzecz prawidłowej realizacji treści kształcenia i weryfikacji efektów kształcenia. Służą temu m.in. doraźne kontrole efektów kształcenia po zakończeniu każdego semestru. W razie wątpliwości podejmowane są rozmowy mające na celu wyjaśnienie konkretnych problemów.

Wnioski wynikające z ocen przyznawanych przez studentów w toku badań ankietowych

W związku ze zróżnicowaną oceną poszczególnych wykładowców przeprowadzono indywidualne rozmowy z osobami, które otrzymały najniższe noty. Należy jednak podkreślić, że oceny poniżej 4,0 należały do rzadkości, w związku z czym nie zaszła potrzeba podjęcia szczególnych środków dyscyplinujących. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że niższe noty niektórych osób w porównaniu do średniej wszystkich pracowników mogą wynikać nie

tyle z niedostatków warsztatu dydaktycznego, ile wymagań stawianych przy zaliczeniu przedmiotu. Dlatego też ocena wyrażona przez studentów w ankietach nie może mieć decydującego znaczenia dla ogólnej oceny pracownika, a tym bardziej polityki kadrowej.

Wyniki ankiet wskazują, że poprawie uległ problem punktualnego rozpoczynania i kończenia zajęć, nawet jeśli wziąć uwagę specyfikę pracy na Uczelni, związaną z koniecznością dojazdów większości wykładowców do Łomży. Namacalny efekt przyniosło uświadomienie wykładowcom skutków płynących z funkcjonowania elektronicznego systemu ewidencji kluczy oraz zwracanie uwagi na konieczność prowadzenia zajęć zgodnie z ich rozkładem. Nierozwiązywalnym problemem pozostaje brak możliwości punktualnego rozpoczęcia zajęć w razie nieterminowy zwrotu kluczy przez poprzednika.

Rzadsze niż w przeszłości są skargi studentów na brak życzliwego nastawienia wykładowcy do słuchaczy. Studentom poświęcany jest czas nie tylko w oficjalnych godzinach dyżurów, ale również w czasie przerw i innego czasu wolnego od zajęć dydaktycznych. Studenci chętnie z tej możliwości korzystają, zaś ich stosunkowo niewielka liczba nie sprawia wykładowcom problemów w prowadzeniu indywidualnych konsultacji.

Wyniki badań nie ujawniają problemów związanych z zarzutem braku bezstronności wykładowcy wobec studenta (pojawił się tylko jeden tego typu zarzut). Może to wynikać z faktu, że coraz większa liczba egzaminów i zaliczeń odbywa się w formie pisemnej, co nie tylko ogranicza swobodę w ocenie pracy, ale również umożliwia weryfikację tej oceny w razie pojawienia się ewentualnych zarzutów. Kontynuacja prowadzonych oddziaływań.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

Ocena metod weryfikacji efektów kształcenia przyjętych na kierunku

Działania zmierzające ku podniesieniu jakości kształcenia obejmują ciągłą (bieżącą) kontrolę programów kształcenia (sylabusów), założonych efektów kształcenia oraz metod ich weryfikacji. Każdy kolejny semestr przynosi pod tym względem nowe doświadczenia. Przeprowadzone hospitacje wskazują na konieczność weryfikacji zwłaszcza metod osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych zajęciach. Niewątpliwie zdobyte doświadczenia będą służyły dalszemu doskonaleniu procesu kształcenia poprzez coroczną weryfikację zakładanych efektów kształcenia i metod ich weryfikacji w czasie przygotowywania sylabusów.

Kwestia określenia zakładanych efektów kształcenia oraz sposobów ich weryfikacji w związku z coraz większym doświadczeniem wykładowców w tym względzie jest coraz mniej problematyczna. W celu usprawnienia tego procesu prowadzenie zajęć powierzane jest – w miarę możliwości – nauczycielom akademickim posiadającym duże doświadczenie praktyczne. Określają oni przedmiotowe efekty kształcenia w ramach programu studiów i posiadają szeroką gamę możliwości ich weryfikacji. Szczegółowe rozwiązania zawierają sylabusy do poszczególnych przedmiotów, przygotowywane w większości przez te same osoby na kolejny rok akademicki. Dzięki temu możliwe jest stałe monitorowanie i ulepszanie realizacji efektów kształcenia.

Nieustającym problemem jest jakość prac licencjackich, mimo że misję prowadzenia seminariów powierza się osobom

doświadczonym i obeznanym w specyfice tej opieki promotorskiej: samodzielnym pracownikom naukowym oraz osobom posiadającym duże doświadczenie praktyczne. Kwestia jakości prac licencjackich była sygnalizowana w raporcie PKA. Przegląd ubiegłorocznych i tegorocznych prac licencjackich w pełnej rozciągłości potwierdza zgłoszone uwagi, choć widać niewątpliwą poprawę w tym względzie, zwłaszcza jeżeli chodzi o uwzględnienie praktycznego profilu studiów. Jakość prac licencjackich była w przeszłości i nadal będzie przedmiotem wnikliwego zainteresowania Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Stopień osiągnięcia efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągnięcia

Po zakończeniu zajęć każdy z wykładowców obowiązany jest przekazać do instytutowego archiwum zgromadzone efekty kształcenia, określając jednocześnie, jakie efekty były przewidziane dla przedmiotu i w jaki sposób zostały one osiągnięte. Dzięki tak zgromadzonemu materiałowi może on być wykorzystany w każdej chwili przez odpowiednie instytucje, zwłaszcza Instytutową Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz władze uczelni przy ocenie pracownika.

W celu osiągnięcia optymalnego poziomu realizacji efektów kształcenia kontynuowana jest praktyka organizowania spotkań z pracownikami, poświęconych w pierwszej kolejności doskonaleniu metod osiągnięcia efektów kształcenia. Nadal zwraca się pilną uwagę na konieczność dostosowania metod i form kształcenia do zakładanych efektów kształcenia w obszarze wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

IKJK dokonała kontroli sylabusów z uwzględnieniem realizacji kierunkowych efektów kształcenia, spójności realizowanych celów i treści zgodnie z efektami kształcenia. Przeprowadzono analizę sylabusów pod kątem: prawidłowości zakresu tematycznego realizowanych przedmiotów; zgodności efektów kształcenia z matrycą (podjęto działania mające na celu lepsze doprecyzowanie przedmiotowych efektów kształcenia do efektów kierunkowych); sposobów weryfikacji efektów (podjęto działania mające na celu doprecyzowanie i wypracowanie jak najbardziej optymalnych sposobów weryfikacji efektów kształcenia); zgodności przedmiotowych punktów ECTS z nakładem pracy studentów (stwierdzono w niektórych przypadkach niedostosowanie nakładów pracy studenta do punktów ECTS). Wskazane problemy nie są nowe, w związku z czym zgłaszane uwagi mają na celu poprawę sposobu prowadzenia odpowiedniej dokumentacji.

IKJK dokonała analizy stopnia osiągnięcia zakładanych przedmiotowych efektów kształcenia przedstawionych przez wykładowców. Stanowi ona podstawę do oceny kierunkowych efektów kształcenia oraz ich ulepszenia. W wyniku dokonanej analizy podejmuje się weryfikację efektów przedmiotowych, w perspektywie jak najdoskonalszego osiągnięcia efektów kierunkowych.

Nazwa Instytutu
Kierunek studiów

**INSTYTUT SPOŁECZNO-HUMANISTYCZNY
FILOLOGIA ANGIELSKA Z TECHNIKA INFORMATYCZNĄ**

Liczba przeprowadzonych
hospitacji
Wnioski wynikające z

10
100% założonego planu hospitacji na rok akademicki 2014/2015
Pracownicy podlegający hospitacji otrzymali średnią ocenę 4,

**przeprowadzonych
hospitacji**

80. Biorąc pod uwagę aspekty oceniania zajęć, to jest zgodność realizacji zajęć z programem przedmiotu, organizację zajęć, wykorzystywanie pomocy dydaktycznych, różnorodność metod i form dydaktycznych, przejrzystość prezentowanego tematu oraz umiejętności w przekazywaniu wiedzy, lektorzy charakteryzowali się pełną zgodnością, co do wymaganych punktów. Studenci wykazywali duże zainteresowanie przedmiotem jak i aktywność podczas zajęć.

**Planowane działania na
rzecz podniesienia jakości
kształcenia**

Pracownicy wzięli aktywny udział w Konferencji na temat „By uczyć efektywniej”. Konferencja odbyła się 16. 04 2015 i była poświęcona różnorodności nowoczesnych trendów i metod nauczania języków obcych, między innymi języka angielskiego i niemieckiego. Odbyło się trzy spotkania kierunkowej Komisji do Spraw Jakości Kształcenia. Spotkania te posłużyły wymianie doświadczeń i spostrzeżeń, mających na celu podnoszenie jakości kształcenia na kierunku.

W bieżącym roku akademickim została wprowadzona modyfikacja do planu studiów na lata 2015-2018 oraz zmieniony regulamin praktyk pedagogicznych

**Wnioski wynikające z ocen
przyznawanych przez
studentów w toku badań
ankietowych**

liczba wystawionych ocen: 2612

średnia ocen dla nauczycieli na kierunku: 4,37

Zeszłoroczna tendencja w ocenianiu wykładowców utrzymała się. Większość wykładowców została oceniona przez studentów dobrze lub bardzo dobrze pod kątem pytań zawartych w ankiecie. Dwa pytania: „ Czy zaliczenie przedmiotu wymagało od Pani/Pana dużego i systematycznego nakładu pracy własnej? Czy poziom merytoryczny zajęć był odpowiedni?” u wielu osób otrzymało niższe noty niż pozostałe zawarte w ankiecie.

W porównaniu do ubiegłego roku średnia ocen dydaktyków jest trochę niższa. W opinii nauczycieli, często jest tak, że oceny są wystawiane przez studentów przez pryzmat osobistego ustosunkowania do wykładowcy, bądź zależne od oceny, otrzymanej od wykładowcy na zaliczeniu czy egzaminie.

Więcej wykładowców wprowadziło pewne zmiany w sylabusach, które wymagają od studentów większej samodzielności oraz większego nakładu pracy w przygotowaniu się do zajęć.

Należy zwrócić większą uwagę na uświadamianie studentom, że realizacja efektów kształcenia wymaga również ich większej aktywności i zaangażowania w proces dydaktyczny.

Ilość wystawionych ocen przekonuje do większej ich wiarygodności. Podejmowane będą działania na rzecz coraz lepszego odbioru zajęć przez studentów.

**Planowane działania na
rzecz podniesienia jakości
kształcenia**

**Ocena metod weryfikacji
efektów kształcenia
przyjętych na kierunku**

Po dokonaniu weryfikacji własnych efektów, większa liczba pracowników stwierdziła potrzebę weryfikowania treści programowych z ewentualnym wprowadzeniem zmian do sylabusów prowadzonych przedmiotów w kolejnym cyklu kształcenia.

Analiza wybranych prac dyplomowych wskazuje na niezbędność zwrócenia większej uwagi promotorów prac na jakość ich przygotowania, co wiąże się z większym naciskiem na pracę samodzielną studentów ze źródłami, literaturą metodologiczną oraz bazami zasobów bibliotecznych.

Stopień osiągania efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągania efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągania

Założone efekty kształcenia na kierunku zostały osiągnięte. Planowane jest systematyczne ocenianie oraz hospitowanie zajęć dydaktycznych.

Nazwa Instytutu
Kierunek studiów
Liczba przeprowadzonych hospitacji
Wnioski wynikające z przeprowadzonych hospitacji

**INSTYTUT SPOŁECZNO-HUMANISTYCZNY
PRACA SOCJALNA**
5

Przeprowadzone hospitacje zajęć dydaktycznych głównie ukierunkowane były na uzyskanie informacji zwrotnych do diagnozy i wartościowania efektów kształcenia oraz do oceny pracy nauczycieli akademickich. Wskazały one na wysoki stopień przygotowania merytorycznego i metodycznego wykładowców, a także wysokie kompetencje komunikacyjne i interpersonalne.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

1. Zwiększanie liczby godzin zajęć prowadzonych metodą warsztatową
2. Opracowanie planów hospitacji na kolejny rok akademicki w oparciu o oceny zajęć wystawione przez studentów oraz biorąc pod uwagę krótki staż dydaktyczny wykładowców.

Wnioski wynikające z ocen przyznawanych przez studentów w toku badań ankietowych

Liczba wystawionych ocen: 148

średnia ocen dla nauczycieli na kierunku: 4,46

- najwyższą ocenę 5 wystawiono 29 razy
- 20 pracowników uzyskało najwyższą ocenę 5
- najniższą ocenę uzyskana przez pracownika ISH to 1,24
- 13 pracowników otrzymało ocenę 3 lub poniżej

W bieżącym roku akademickim studenci wystawili 148 ocen pracownikom dydaktycznym, co w stosunku do ubiegłego roku akademickiego stanowi ponad trzykrotny wzrost liczby ocen. Mimo zwiększonej liczby ocen poszczególnych wykładowców i przedmiotów przez nich prowadzonych, wciąż niewielki procent studentów uczestniczy w tym procesie. Niektóre przedmioty były oceniane tylko przez jednego lub dwóch studentów, co w istotny sposób zaburza analizę i nie pozwala na jednoznaczne wyciągnięcie wniosków.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

Spośród 148 wystawionych ocen, 28 stanowiły oceny 5, zaś 54 oceny bliskie 5. Większość przedmiotów (122) była oceniona powyżej 4. Średnia ocen dla nauczycieli na kierunku praca socjalna wyniosła 4,46 i jest porównywalna ze średnią ocen uzyskaną w poprzednim roku akademickim – 4,66. Mimo dużej liczby ocen powyżej 4, w bieżącym roku pojawiły się oceny poniżej 2. Choć ich liczba wynosi zaledwie 5, to przedmioty te i prowadzący je pracownicy dydaktyczni objęci będą w bieżącym roku akademickim

procedurą hospitacji zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem analizy najniżej ocenionych aspektów tych zajęć. Opracowany na bieżący rok akademicki harmonogram hospitacji zajęć prowadzonych przez pracowników dydaktycznych uwzględnia przede wszystkim obserwację zajęć najniżej ocenionych przez studentów w roku akademickim 2014/2015. W przypadku uzyskania niskich ocen hospitacji zajęć, podejmowane będą kolejne kroki, zależne od stwierdzonych deficytów.

Należy jednak przy analizie ocen wyrażonych przez studentów w ankiecie wziąć pod uwagę fakt, iż trudno jednoznacznie odnieść się do wyników ankiet i wyciągnąć z nich bezdyskusyjne wnioski, ponieważ bardzo mała liczba studentów je wypełniła. W bardzo wielu przypadkach ocena zajęć wykładowcy oparta jest na opinii uzyskanej od jednego studenta.

Ocena metod weryfikacji efektów kształcenia przyjętych na kierunku

Sposoby weryfikacji osiągnięcia założonych efektów przedmiotowych - zaliczenia przedmiotów i egzaminów końcowych - są powiązane z metodami i formami kształcenia. Weryfikacja odbywa się na podstawie egzaminów pisemnych bądź ustnych, testów, oceny projektów indywidualnych i zespołowych oraz referatów, a także aktywności na zajęciach. Zarówno treści przedmiotów, metody i formy kształcenia oraz sposoby weryfikacji zawarte są w sylabusach poszczególnych przedmiotów.

W związku z powyższym ocena weryfikacji efektów kształcenia w bieżącym roku akademickim odbywała się na podstawie analizy sylabusów poszczególnych przedmiotów przez członków Komisji.

Weryfikacja efektów kształcenia odbyła się również poprzez analizę wybranych prac dyplomowych. Członkowie Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia przeanalizowali wybrane losowo 2 prace każdego z promotorów.

W bieżącym roku akademickim planowane są konsultacje, w sprawie kontroli i ewentualnych korekt przyjętych efektów kształcenia na kierunku praca socjalna, z interesariuszami zewnętrznymi, czyli praktykami pomocy społecznej i pracy socjalnej (np. dyrekcją PCPR, GOPS, DPS, pieczy zastępczej, podmioty ekonomii społecznej, przedstawicielami organizacji pozarządowych realizujących działania pomocowe i zatrudniające pracowników socjalnych). Zmian w sferze polityki społecznej, pojawianie się nowych problemów w obszarze pomocy społecznej (np. migranci, uchodźcy), itp. wymagają bieżących refleksji nad przyjętymi efektami kształcenia.

Stopień osiągnięcia efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągnięcia

Obecnie sprawdzanie osiągnięcia efektów kształcenia realizowane jest na poziomie przedmiotów przez poszczególnych wykładowców, uwzględniając matrycę efektów kształcenia, analizę wyników osiągniętych przez studentów, metody oceny pracy studenta, oraz na poziomie Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia poprzez analizę wybranych prac dyplomowych oraz sylabusów poszczególnych przedmiotów.

W bieżącym roku akademickim, kierując się wytycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej, dokonano zmiany w kierunkowych efektach kształcenia. Skutkiem czego było opracowanie nowych macierzy efektów, pozwalających stwierdzić, które z poszczególnych efektów kształcenia są realizowane w ramach poszczególnych

przedmiotów.

Analizy dokonane przez wykładowców jak i członków Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia pokazały, iż efekty kształcenia są osiągnięte w toku podejmowanej szeroko zakresowej aktywności dydaktycznej.

Nazwa Instytutu	INSTYTUT MEDYCZNY im Błogosławionej Matki Teresy z Kalkuty
Kierunek studiów	DIETETYKA
Liczba przeprowadzonych hospitacji	23
Wnioski wynikające z przeprowadzonych hospitacji	Stopień realizacji planu hospitacji - 88% Średnia ocen wystawionych hospitolowanym – 4,95 Średnia frekwencja studentów na hospitolowanych zajęciach – 90% Zgodność tematów zajęć z sylabusem – we wszystkich przypadkach tematy zajęć były zgodne z sylabusem. Zgodność z założonymi efektami kształcenia - treści realizowane na zajęciach zgodne z założonymi efektami kształcenia.
Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia	Kontynuowanie przyjętego kierunku prac.
Wnioski wynikające z ocen przyznawanych przez studentów w toku badań ankietowych	Studenci kierunku Dietetyka w roku akademickim 2014-2015 (semestr zimowy i letni) ocenili zajęcia prowadzone przez 34 nauczycieli akademickich. Średnia liczba studentów oceniających poszczególne formy edukacyjne wyniosła 5 osób . Średnia ocena wszystkich ocenianych nauczycieli wyniosła 4,44 (zakres: 3,54-5,0), w tym 3 nauczycieli uzyskało ocenę w zakresie 3,5-3,9; 13 nauczycieli w zakresie 4,0-4,4, natomiast 18 nauczycieli w zakresie 4,5-5,0. Średnia ocena praktyk zawodowych wyniosła 4,06 . Średnie oceny poszczególnych pytań w ankiecie: 1. Czy program zajęć wzbogacił Pani/Pana wiedzę i umiejętności – 4,58 2. Czy przekazywane treści były użyteczne – 4,49 3. Czy poziom merytoryczny zajęć był odpowiedni – 4,46 4. Czy zaliczenie przedmiotu wymagało od Pani/Pana dużego i systematycznego nakładu pracy własnej – 4,2 5. Czy stosowano różnorodne metody nauczania – 4,26 6. Czy zastosowane metody nauczania pomogły Pani/Panu lepiej opanować materiał – 4,26 7. Czy treści były przekazywane w sposób jasny i zrozumiały – 4,5 8. Czy forma zajęć i metody dydaktyczne były dostosowane do założonych efektów kształcenia – 4,38 9. Czy liczba godzin przedmiotu była wystarczająca – 4,54 10. Czy wymagania i sposoby weryfikacji efektów kształcenia zostały jasno i jednoznacznie określone – 4,64 11. Czy oceny wystawiano obiektywnie – 4,68 12. Czy prowadzący miał pozytywny stosunek do studentów – 4,72 13. Czy zajęcia odbywały się punktualnie i zgodnie z harmonogramem – 4,73
Planowane działania na	-----

rzecz podniesienia jakości kształcenia

Ocena metod weryfikacji efektów kształcenia przyjętych na kierunku

Analiza innych źródeł informacji przyjętych przez członków Komisji:

- 1) Analiza złożonych przez wykładowców dowodów na realizację efektów kształcenia – stan na dzień 13.10.2015r. (sprawdzano zgodność form weryfikacji efektów kształcenia z formami założonymi przez wykładowców w sylabusach, sporządzono sprawozdania podsumowujące semestr zimowy i semestr letni).
- 2) Analiza wyników ankiety przygotowanej przez członków IKJK i przeprowadzonej na kierunku Dietetyka – ankieta miała na celu pozyskanie informacji od studentów na temat motywacji w wyborze kierunku studiów, źródeł uzyskania informacji o kierunku, zadowolenia z wyboru kierunku oraz ewentualnie propozycji zmian. Z wyników ankiety przeprowadzono szczegółowe sprawozdanie, które przedstawiono członkom IKJK.

Analiza opinii Interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na temat realizowanego na kierunku programu kształcenia.

Stopień osiągania efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągania efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągania

Dnia 13.10.2015 r. IKJK kierunku Dietetyka dokonała weryfikacji złożonych w Dziekanacie teczek z dokumentacją efektów kształcenia i ich zgodności z treścią poszczególnych sylabusów:

- stwierdzono brak teczek z jednego przedmiotu;
- wykładowcy zadeklarowali osiągnięcie wszystkich założonych w swoich sylabusach efektów kształcenia;
- zastosowane metody i narzędzia oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia (prace pisemne, działania praktyczne, odpowiedzi ustne, projekty) były adekwatne do założonych efektów i specyfiki poszczególnych przedmiotów;
- nikt z wykładowców nie zaproponował zmian w obszarze metod i narzędzi sprawdzania efektów kształcenia w kolejnym roku akademickim.

Nazwa Instytutu

INSTYTUT MEDYCZNY im Błogosławionej Matki Teresy z Kalkuty

Kierunek studiów
Liczba przeprowadzonych hospitacji

KOSMETOLOGIA
22

Wnioski wynikające z przeprowadzonych hospitacji

Stopień realizacji planu hospitacji - 100%
Średnia ocen wystawionych hospitowanym – 4,84
Średnia frekwencja studentów na hospitowanych zajęciach – 87,5%
Zgodność tematów zajęć z sylabusem – we wszystkich przypadkach tematy zajęć były zgodne z sylabusem.
Zgodność z założonymi efektami kształcenia - treści realizowane na zajęciach zgodne z założonymi efektami kształcenia.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

Kontynuowanie przyjętego kierunku prac.

Wnioski wynikające z ocen

Liczba ocen wystawionych przez studentów:

**przyznawanych przez
studentów w toku badań
ankietowych**

semestr zimowy: 197, semestr letni 98
Średnia z ocen wystawionych przez studentów:
semestr zimowy: 4,1, semestr letni 4,5 (średnio za rok
2014/2015: 4,3)

Studenci najwyżej oceniali:
- pozytywny stosunek do studentów (4,57)
- określenie wymagań i sposobów weryfikacji efektów
kształcenia (4,57)

Studenci najniżej, ale mimo wszystko dobrze (4,03) ocenili:
- różnorodność metod nauczania

Maksymalne i minimalne oceny:
Rozpiętość wystawionych przez studentów ocen wahała się od 5,00
do 1,00, przy czym ocena 1,00 pojawiła się przy wszystkich
kategoriach, należy jednak zaznaczyć, że była to ocena wystawiona
tylko przez 1 studenta.

Wnioski

- 1) Wykładowcy kierunku Kosmetologia oceniani są przez studentów na poziomie ponad dobrym (średnia 4,3).
- 2) 30,4% średnich ocen wykładowców stanowiły oceny 5,00.
- 3) 6,3% końcowych ocen stanowiły oceny 1,0, przy czym we wszystkich przypadkach były to oceny wystawione jednemu wykładowcy i tylko przez jednego studenta, w związku z czym ocena taka nie jest oceną obiektywną, jednak mimo to, zdecydowano o przeprowadzeniu hospitacji zajęć prowadzonych tego wykładowcę w bieżącym roku akademickim.
- 4) Niepokojący jest bardzo mały udział studentów w wypełnianiu ankiet – średnio w ankiecie udział wzięło 6 studentów na około 90 ubiegłorocznych studentów kierunku Kosmetologia. W związku z tym, członkowie Komisji przeprowadzili wybiórczo rozmowy ze studentami na temat ich zaangażowania w ocenę wykładowców. Wg studentów ankiety powinny być aktywne od razu po zakończeniu danych zajęć dydaktycznych, a nie na koniec roku akademickiego - aktywność w wypełnianiu ankiet byłaby wówczas wyższa (na koniec roku studenci wypełniają ankiety tylko dla tych wykładowców, których szczególnie zapamiętali z dobrej, lub złej strony - stąd np. 1 osoba oceniająca wykładowcę na same 1.00, lub 1 oceniająca innego wykładowcę na same 5,00. Dodatkowo studenci twierdzą, że wypełnienie wszystkich ankiet na koniec roku akademickiego jest fizycznie niemożliwe. Ponadto zmniejszenie ilości elementów podlegających ocenie do 3-4, także, wg studentów podniosłoby ich aktywność w ocenie wykładowców.
- 5) Stwierdzono brak wyników ankiet wypełnianych przez semestr V i VI Kosmetologii.
- 6) Brak jest komentarzy, chociaż studenci twierdzą, że zamieszczali komentarze przy wypełnianiu ankiet.
- 7) IKJK na kierunku Kosmetologia ma zastrzeżenia co do dwóch elementów podlegających ocenie w ankiecie studenckiej, a mianowicie:

- Czy przekazywane treści były użyteczne?

Student oceni wysoko użyteczność treści z przedmiotów zawodowych (kierunkowych), ponieważ wiedza i umiejętności tam zdobyte będą bezpośrednio wykorzystane w przyszłej pracy zawodowej. Naturalne jest, że niżej będzie oceniana użyteczność treści przedstawionych na przedmiotach ogólnych (np. biologia,

chemia, biochemia, biofizyka itp.). Niestety przekłada się to na ocenę ogólną wykładowcy w/w przedmiotów, który, mimo stosowania różnych metod dydaktycznych, nie uzyska oceny tak wysokiej, jaką uzyska w tym miejscu zawodowiec. W związku z powyższym, to pytanie należy zmodyfikować lub wyeliminować z ankiety, ponieważ nie wnosi ono nic na temat sposobu prowadzenia zajęć, a ocenia jedynie stosunek studentów do danej dziedziny/przedmiotu.

- Czy liczba godzin przedmiotu była wystarczająca?

Pytanie jest kontrowersyjne – ponieważ wykładowca nie ma żadnego wpływu na liczbę godzin, a poza tym im niższa wystawiona w tym miejscu ocena, tym lepiej świadczy o wykładowcy - studenci wystawiali niższą ocenę, wówczas, kiedy mieli niedosyt kontaktu z danym wykładowcą. W związku z tym, to, co potwierdza uznanie dla wykładowcy zaniża jego końcową ocenę ankietową.

Praca nad poprawą jakości narzędzia do ewaluacji

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia
Ocena metod weryfikacji efektów kształcenia przyjętych na kierunku

Analiza innych źródeł informacji przyjętych przez członków Komisji:

- 1) Analiza złożonych przez wykładowców dowodów na realizację efektów kształcenia – stan na dzień 12.10.2015 (sprawdzano zgodność form weryfikacji efektów kształcenia z formami założonymi przez wykładowców w sylabusach, sporządzono sprawozdania podsumowujące semestr zimowy i semestr letni).
- 2) Analiza wyników ankiety przygotowanej przez członków IKJK i przeprowadzonej na kierunku Kosmetologia z wykorzystaniem systemu USOS – ankieta miała na celu pozyskanie opinii studentów na temat stosowanych przez wykładowców metod i form dydaktycznych oraz metod i form weryfikacji efektów. Z wyników ankiety przeprowadzono szczegółowe sprawozdanie, które przedstawiono nauczycielom akademickim za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Analiza opinii Interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na temat realizowanego na kierunku programu kształcenia.

Stopień osiągnięcia efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągnięcia

Termin składania teczek z dowodami na realizację efektów kształcenia upłynął dnia 30.09.2015 roku, w związku z tym, po tym terminie dokonano weryfikacji zawartości złożonych w Dziekanacie teczek i ich zgodności z treścią poszczególnych sylabusów:

- stwierdzono brak teczek z jednego przedmiotu;
- wykładowcy zadeklarowali osiągnięcie wszystkich założonych w swoich sylabusach efektów kształcenia;
- zastosowane metody i narzędzia oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia (prace pisemne, działania praktyczne, odpowiedzi ustne, projekty) były adekwatne do założonych efektów i specyfiki poszczególnych przedmiotów;
- nikt z wykładowców nie zaproponował zmian w obszarze metod i narzędzi sprawdzania efektów kształcenia w kolejnym roku akademickim.

Nazwa Instytutu

**INSTYTUT MEDYCZNY im Błogosławionej Matki Teresy z
Kalkuty**

Kierunek studiów

PIELĘGNIARSTWO

30

Liczba przeprowadzonych
hospitacji

**Wnioski wynikające z
przeprowadzonych
hospitacji**

1. Stopień realizacji planu hospitacji - 92%
2. Średnia ocen wystawionych hospitolowanym : w semestrze zimowym: 4,8; w semestrze letnim: 4,77
3. Średnia frekwencja studentów na hospitolowanych zajęciach – 88,2%
4. Zgodność tematów zajęć z sylabusem – we wszystkich przypadkach tematy zajęć były zgodne z sylabusem.
5. Zgodność z założonymi efektami kształcenia - treści realizowane podczas zajęć dydaktycznych zgodne z założonymi efektami kształcenia.
6. Zajęcia praktyczne prowadzone z godnie z założonymi efektami, efekty w kategorii umiejętności i kompetencji społecznych na bieżąco dokumentowane w dzienniczku kształcenia praktycznego studenta.

**Planowane działania na
rzecz podniesienia jakości
kształcenia**

**Wnioski wynikające z ocen
przyznawanych przez
studentów w toku badań
ankietowych**

Kontynuowanie przyjętego kierunku prac.

Zdecydowana większość studentów ocenia dobrze i bardzo dobrze prowadzących zajęcia dydaktyczne stawiając ocenę wyższą niż 4,5.

W jednostkowych przypadkach oceny były na poziomie dostatecznym- mała liczba ocen. Studenci krytycznie odnosili się do niektórych form dydaktycznych: samokształcenie, praktyki zawodowe - za duża liczba godzin

Nie można jednoznacznie wysunąć konstruktywnych wniosków z uwagi na małą liczbę wypełnionych ankiet oceniających poszczególnych prowadzących, utrudnia to również ocenę programową oraz sposób prowadzenia zajęć i oczekiwania studentów.

**Planowane działania na
rzecz podniesienia jakości
kształcenia**

Z roku na rok liczba wypełniających ankietę zmniejsza się, należy podjąć działania promujące Ankiety Ewaluacyjną wśród studentów, uświadamiając jej rolę dla funkcjonowania PWSliP zapewniając studentów o całkowitej anonimowości oraz bezpieczeństwie brania udziału w badaniu

W promocję ankiety należy zaangażować wszystkie osoby pracujące w PWSliP – wykładowców, pracowników dziekanatów i administracji, a także samych studentów.

Studenci kierunku Pielęgniarstwo mieli zastrzeżenia do zbyt dużej liczby godzin samokształcenia i praktyk zawodowych, które ich zdaniem nie są najlepszą formą procesu kształcenia. (Praktyki zawodowe, samokształcenie na kierunku Pielęgniarstwo w 100% reguluje standard kształcenia)

Asystenci z niskimi ocenami zostali poinformowani i zobligowani do poprawy w kategorii jakości kształcenia.

**Ocena metod weryfikacji
efektów kształcenia**

Analiza innych źródeł informacji przyjętych przez członków Komisji:

- 1) Analiza złożonych przez wykładowców dowodów na

przyjętych na kierunku

realizację efektów kształcenia – stan na dzień 13.10.2015 (sprawdzano zgodność form weryfikacji efektów kształcenia z formami założonymi przez wykładowców w sylabusach, sporządzono sprawozdania dla poszczególnych roczników podsumowujące semestr zimowy i semestr letni).

Stopień osiągnięcia efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągnięcia

Analiza opinii Interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na temat realizowanego na kierunku programu kształcenia.

Termin składania dokumentów potwierdzających realizację efektów kształcenia upłynął dnia 30.09.2015 roku, w związku z tym, po tym terminie dokonano weryfikacji zawartości złożonych w Dziekanacie teczek i ich zgodności z treścią poszczególnych sylabusów:

- stwierdzono brak teczek z trzech przedmiotów;
- wykładowcy zadeklarowali osiągnięcie wszystkich założonych w swoich sylabusach efektów kształcenia, Efektów kształcenia nie osiągnęło 3 studentów z przedmiotu Choroby Wewnętrzne i Pielęgniarstwo Internistyczne w dwóch przypadkach- egzamin warunkowy, w jednym przypadku- skreślenie z listy studentów
- zastosowane metody i narzędzia oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia (prace pisemne, działania praktyczne, odpowiedzi ustne, prezentacje, procesy pielęgnowania) były adekwatne do założonych efektów i specyfiki poszczególnych przedmiotów;
- nikt z wykładowców nie zaproponował zmian w obszarze metod i narzędzi sprawdzania efektów kształcenia w kolejnym roku akademickim.

Nazwa Instytutu

**INSTYTUT MEDYCZNY im Błogosławionej Matki Teresy z Kalkuty
im Błogosławionej Matki Teresy z Kalkuty**

Kierunek studiów

Fizjoterapia

Liczba przeprowadzonych hospitacji
Wnioski wynikające z przeprowadzonych hospitacji

16

Stopień realizacji planu hospitacji – 75%
Nie odbyły się cztery z zaplanowanych hospitacji (dwie w semestrze zimowym i dwie w semestrze letnim) z powodu choroby nauczyciela oraz zmian w planie.

Średnia ocen wystawionych hospitolowanym – 4,73

Zgodność tematów zajęć z sylabusem – stwierdza się odpowiednią zgodność realizacji zajęć z sylabusem przedmiotu.

Zgodność z założonymi efektami kształcenia - treści realizowane na zajęciach były zgodne z założonymi celami i efektami kształcenia.

Stwierdza się prawidłową strukturę zajęć, pozostająca w zgodzie z różnorodnymi metodami dydaktycznymi adekwatnymi do przekazywanych treści.

**Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia
Wnioski wynikające z ocen przyznawanych przez studentów w toku badań**

Kontynuowanie przyjętego kierunku prac.

ankietowych

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

Ocena metod weryfikacji efektów kształcenia przyjętych na kierunku

Analiza innych źródeł informacji przyjętych przez członków Komisji:

- 1) Analiza złożonych przez wykładowców dowodów na realizację efektów kształcenia – stan na dzień 12.10.2015 dokonano weryfikacji przedstawionych efektów kształcenia i ich zgodności z sylabusem, sporządzono protokół podsumowujący semestr zimowy i semestr letni).

Analiza opinii Interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na temat realizowanego na kierunku programu kształcenia.

Stopień osiągania efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągnięcia

Termin składania teczek z dowodami na realizację efektów kształcenia upłynął dnia 30.09.2015 roku, w związku z tym, po tym terminie dokonano weryfikacji zawartości złożonych w Dziekanacie teczek i ich zgodności z treścią poszczególnych sylabusów:

- stwierdzono brak kilku teczek
- w formach dokumentacji osiągniętych efektów kształcenia (przy odpowiedzi ustnej/ praktycznej) stwierdzono w części oddanych efektów brak indywidualnych kart odpowiedzi ustnej.
- Koordynatorzy przedmiotu oraz prowadzący podpisali w metryce przedmiotu stwierdzając, że studenci osiągnęli założone efekty kształcenia zgodnie z sylabusem przedmiotu.
- większość zastosowanych metod i narzędzi oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia (prace pisemne, działania praktyczne, odpowiedzi ustne) były adekwatne do założonych efektów i specyfiki poszczególnych przedmiotów;
- żaden z wykładowców nie zaproponował zmian w obszarze metod i narzędzi sprawdzania efektów kształcenia w kolejnym roku akademickim.

Nazwa Instytutu

INSTYTUT INFORMATYKI I AUTOMATYKI

Kierunek studiów

INFORMATYKA

Liczba przeprowadzonych hospicjacji

4

Wnioski wynikające z przeprowadzonych hospicjacji

Hospicjacje przeprowadzono zarówno w semestrze zimowym jak i letnim. **Nie znaleziono uchybień w sposobie prowadzenia zajęć przez hospitowanych pracowników.** Są to dydaktycy z dużym doświadczeniem w pracy z młodzieżą, a ich praca charakteryzuje się dużym nakładem własnym. Hospitowani pracownicy są dydaktykami z wieloletnim stażem na Uczelniach Wyższych i potrafią zainteresować młodzież prowadzonym przedmiotem.

Podczas hospicjacji zauważono, że największym problemem jest aktywowanie młodzieży podczas zajęć. Na zajęciach typu ćwiczenia, pracownia specjalistyczna lub projekt młodzież potrafi rozmawiać z prowadzącym na poruszany temat, szukać wspólnie rozwiązań ale w przeważającej większości jest to tylko garstka studentów z grupy i często na różnych zajęciach jest to ta sama grupa.

W celu zaktywowania całej grupy często trzeba dzielić studentów na podgrupy, zadawać im zadania i wymagać odpowiedzi od każdego studenta. Dobrym rozwiązaniem jest również zadawanie zadań indywidualnych z koniecznością omówienia rozwiązania, nie muszą to być zadania narzucone, ułożenie samodzielne zadania jest o

wiele bardziej aktywujące.

Duże znaczenie w procesie edukacyjnym ma sposób i forma udostępniania materiałów dydaktycznych studentom oraz mechanizmy wymiany danych ze studentami. Hospitowani pracownicy wykorzystywali do tego celu uczelnianą platformę e-learningową opartą o system moodle. W ramach Instytutu Informatyki i Automatyki wszyscy nauczyciele akademicy są zachęceni do jej wykorzystywania w procesie dydaktycznym.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia
Wnioski wynikające z ocen przyznawanych przez studentów w toku badań ankietowych

Kontynuacja rozwoju interaktywnych metod i form kształcenia.

liczba wystawionych ocen: 8528

średnia ocen dla nauczycieli na kierunku: 4,52 (w skali ocen od 1 do 5).

Inne dane ważne w ocenie Komisji:

maksymalna średnia ocen dla nauczyciela na kierunku: 5,0

minimalna średnia ocen dla nauczyciela na kierunku: 2,27

odchylenie standardowe ocen dla nauczycieli na kierunku: 0,66

mediana: 4,66

Z ocen studentów wynika, że nauczyciele prowadzący zajęcia w roku akademickim 2014/2015 w Instytucie Informatyki i Automatyki zostali ocenieni dobrze. Średnia ocen dla nauczycieli na kierunku Informatyka wynosi 4,52. Najwyższa średnia ocen uzyskana przez nauczyciela IiA to 5,0, natomiast najniższa to 2,27. Wszystkie oceny pracowników dydaktycznych IiA wyrażone przez studentów w ankiecie ewaluacyjnej różnią się średnio od średniej arytmetycznej uzyskanych ocen (4,52) o 0,66.

Połowa nauczycieli może pochwalić się średnią powyżej 4,66. Studenci najlepiej ocenili nauczycieli pod względem punktualności i prowadzenia zajęć zgodnie z harmonogramem oraz pozytywnego stosunku prowadzącego zajęcia do studentów.

Najgorsze noty uzyskali nauczyciele w ocenie pytań dotyczących stosowania różnorodnych metod nauczania oraz wpływu tych metod na lepsze opanowanie materiału przez studentów. Studenci wystawili również niskie noty prowadzącym w przypadku przedmiotów trudnych, o dużym stopniu niezdałności.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

Planuje się zwiększenie różnorodności metod nauczania stosowanych przez nauczycieli, które będą bardziej angażować studenta w proces dydaktyczny. Należy też zwrócić uwagę na wybór określonych metod nauczania, by dobrane metody pomagały studentom lepiej zrozumieć i przyswoić wiedzę. Na podstawie negatywnych opinii/komentarzy studentów na temat zbyt małego zaangażowania nauczycieli w wyjaśnianie materiału planuje się działania zwiększające nacisk na dokładniejsze tłumaczenie oraz zrozumienie oczekiwań studentów wobec nauczyciela. Na początku każdego semestru należy upewnić się, że studenci dobrze zrozumieli wymagania związane z pracą na zajęciach, zaliczeniem przedmiotu i sposobem weryfikacji ich wiedzy. Wpłyne to na odpowiednie przygotowanie studentów do zaliczenia przedmiotu.

Ocena metod weryfikacji efektów kształcenia

Przeanalizowano 4 wybrane prace dyplomowe. Wszystkie prace spełniały wymogi pracy dyplomowej, zawierały projekt inżynierski w

przyjętych na kierunku

niektórych wypadkach na bardzo wysokim poziomie. Jedna z prac posiadała również aspekt badawczy. Komisja zauważyła, że w dalszym ciągu trzeba większy nacisk położyć na część teoretyczną pracy, z uwzględnieniem etapów projektowania systemów informatycznych z użyciem narzędzi inżynierii oprogramowania. Nadal zdarza się bardzo dobry projekt inżynierski z bardzo słabo opisaną częścią teoretyczną.

Pozytywnym aspektem jest powiększająca się ilość prac dyplomowych realizowanych we współpracy z przedsiębiorcami, często zawierających rozwiązania praktycznych problemów i zagadnień. Komisja będzie dążyć do dalszego zwiększania liczby takich prac.

Stopień osiągnięcia efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągnięcia

Niepokój budzi fakt, że pomimo dobrych ocen realizacji efektów kształcenia po stronie prowadzących, w roku akademickim 2014/2015 odnotowano, dla pewnej grupy studentów, niską zdawalność niektórych przedmiotów np. Technika cyfrowa, Systemy baz danych, Grafika komputerowa. Może to wynikać z łatwiejszego przyswajania fragmentów ocenianych bloków materiału (na zajęciach w formie pracowni czy laboratorium) i trudności z powiązaniem całości zagadnień.

Rekomenduje się dla tych przedmiotów wprowadzenie działań mających skłonić studentów do większej aktywności i samodzielności w realizacji efektów kształcenia oraz powiązania bloków zadań.

Dla pozostałych przedmiotów zaleca się:

- większe usystematyzowanie pracy studentów między zajęciami,
- zaplanowanie większej aktywności studentów w pozyskiwaniu wiedzy również poza zajęciami,
- zmobilizowanie studentów do większej aktywności na zajęciach, poprzez pracę w małych grupach, w ramach których studenci rozwiązują zadane problemy, a następnie wymieniają się zdobytymi doświadczeniami i sposobami rozwiązania problemów.

Proponuje się nałożyć pewne ograniczenia, które miałyby na celu rozłożenie pracy studentów przy pisaniu pracy dyplomowej. W tym celu należałoby opracować harmonogram pisania pracy, w ramach którego studenci w miarę zdobywania wiedzy na temat zasad obowiązujących przy pisaniu pracy inżynierskiej, pracowałiby nad kolejnymi etapami tej pracy.

Prowadzący szczególnie powinni zwracać uwagę na poszczególne rozdziały teoretycznej pracy. Po przeanalizowaniu pisanych sukcesywnie przez studentów fragmentów pracy, przedstawialiby na zajęciach mocne i słabe strony tych fragmentów.

Analiza terminowości oddawania prac dyplomowych wskazuje na konieczność zmobilizowania studentów do systematycznej pracy: w szczególności konieczne jest usprawnienie sprawdzania postępów w tworzeniu prac dyplomowych przez promotorów oraz w ramach seminariów dyplomowych.

Nazwa Instytutu

INSTYTUT INFORMATYKI I AUTOMATYKI

Kierunek studiów
Liczba przeprowadzonych
hospitacji

Automatyka i Robotyka
5

Wnioski wynikające z

W roku akademicki 2014/15 przeprowadzono 5 hospitacji zajęć.

przeprowadzonych hospitacji

Trzy dotyczyły pracowników zatrudnionych na umowę o pracę i dwie osób prowadzących zajęcia na zlecenie. Wszystkie hospitowane osoby miały duże lub bardzo duże doświadczenie dydaktyczne.

Wszystkie hospitacje oceniono pozytywnie. Zajęcia odbywały się zgodnie z planem zajęć, a treści zajęć odpowiadały tematyce zawartej w kartach przedmiotów. Prowadzący byli przygotowani do zajęć. Podczas zajęć używali fachowej terminologii. Mówili spokojnym głosem jasno formułując zdania. Zajęcia prowadzone w dobrym tempie dostosowanym do możliwości odbioru przez studentów. Prowadzący zwracali uwagę na zrozumienie przez studentów przedstawianych zagadnień.

Do elementów wymagających uwagi, a zauważonych podczas wizytacji należy zaliczyć:

- brak punktualności przychodzenia na zajęcia przez studentów,
- zbyt małe zaangażowanie przez studentów w osiągnięciu efektów kształcenia poszczególnych przedmiotów.

Wszyscy prowadzący zajęcia również zauważali te problemy i wykazywali działania we własnym zakresie w celu zmniejszenia lub usunięcia tych niepożądanych zjawisk.

Pewną regułą dotyczącą zaangażowania studentów w osiągnięciu efektów kształcenia jest to, że studenci wyższych lat i przedmiotów praktycznych bardziej bezpośrednio związanych ze studiowanym kierunkiem studiów wykazują się wyraźnie większą chęcią oraz samodzielnością w osiągnięciu przedmiotowych efektów kształcenia.

Zauważano to już wcześniej i dyskutowano na zebraniach z pracownikami. Pracownicy wskazywali własne działania odnoszące się do zmniejszania tych niepokojących zjawisk. Podkreślano również wsparcie ze strony kierownictwa w tej kwestii.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia Wnioski wynikające z ocen przyznawanych przez studentów w toku badań ankietowych

Modyfikacja w przyszłości programu kształcenia w kierunku zwiększenia w miarę możliwości kierunkowych zajęć praktycznych.

liczba wystawionych ocen: 2717

średnia ocen dla nauczycieli na kierunku 4.03 (w skali ocen od 1 do 5)

Inne dane ważne w ocenie Komisji

maksymalna średnia ocen dla nauczyciela na kierunku: 5,0

minimalna średnia ocen dla nauczyciela na kierunku: 2,38

Ankiety dotyczyły wszystkich prowadzących zajęcia niezależnie dla każdego przedmiotu.

Studenci w swoich anonimowych ankietach wystawili bardzo wysoko ocenili prowadzących zajęcia. Świadczy o tym średnia ocena wynosząca 4.03. Najlepszą ocenę 5 uzyskało aż 10 nauczycieli, a 45 ocen wynosiło od 4 do 5. Niewielu nauczycieli oceniono wyraźnie niżej od średniej oceny. Największą grupę stanowią nauczyciele ocenieni przez studentów bardzo blisko wysokiej średniej 4.03. W przypadku każdej oceny wystawianej przez studentów każdemu prowadzącemu było niewielkie zróżnicowanie ocen ramach 13 punktów, na które wypowiedzieli się studenci w stosunku do średniej oceny nauczyciela.

W przypadkach ocen najniższych podejmowano już działania mające na celu polepszenie ocen, między innymi poprzez rozmowy z

nauczycielami w celu wyjaśnienia przyczyn.

Tak wysokie oceny nauczycieli przez studentów wymaga uznania. Należy jednak podjąć działania utrzymania takich ocen, a nawet ich polepszenia. Należy pomyśleć o możliwych do wprowadzenia metodach motywacyjnych z jednej strony oraz wsparcia nauczycieli umożliwiających wprowadzenie większej różnorodności metod dydaktycznych i sposobów weryfikacji efektów kształcenia.

Niepokojące jest to, że średnia ocena nieznacznie zmniejszyła się mimo wysokiej wartości. Może to wynikać ze zmniejszenia się udziału studentów w ocenie pracowników. Najczęściej prowadzącego ocenia tylko kilku studentów. Można założyć (choć nie jako pewnik), że studenci zadowoleni z pracy nauczyciela akademickiego nie biorą w większości przypadków udziału w ocenie. Przy takim udziale studentów ocen nie można traktować jako miarodajne ale wyłącznie jako pewne wskazanie.

**Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia
Ocena metod weryfikacji efektów kształcenia przyjętych na kierunku**

Należy podjąć działania zachęcające studentów do zwiększenia ich udziału w ocenie pracowników.

Członkowie komisji w sposób ciągły nadzorowali proces dyplomowania, a w tym jakość tematów prac dyplomowych i ich dostosowanie do kierunku i poziomu studiów, sposób ich wykonywania, oceny prac oraz przebiegu egzaminu dyplomowego.

Wszystkie prace odpowiadały studiom inżynierskim pierwszego stopnia na kierunku automatyka i robotyka. W każdym przypadku nieodzownym elementem pracy dyplomowej był projekt inżynierski.

Studenci mieli możliwości doboru promotora oraz dostosowania tematów pracy dyplomowych do ich zainteresowań. Prace dyplomowe były wykonywane przez studentów w sposób zróżnicowany. Nie stwierdzono pracy, która nie spełniała by przynajmniej minimalnych wymagań. Wiele tematów dotyczyło praktycznych zagadnień występujących w konkretnych firmach i było realizowanych przy współpracy z nimi.

Niepokoiki zbyt duża liczba studentów przedłużających termin złożenia pracy dyplomowej.

Zauważono, że pewnym niepokojącym zjawiskiem jest czasem zbyt lakoniczne uzasadnienie wystawianych ocen przez promotorów i recenzentów, a w szczególności wyraźnego wskazania najlepszych aspektów pracy oraz jej mankamentów wpływających na oceny.

Innym niepokojącym elementem wymagającym uwagi jest w niektórych przypadkach niedostateczne zwrócenie uwagi na część pracy będącą opisem projektu inżynierskiego odbiegającego od ogólnie przyjętej formy dokumentacji technicznej.

Zauważono też przypadki niewystarczającej analizy i obliczeń projektowych.

Wskazane niepokojące zjawiska w procesie dyplomowania zauważano już wcześniej i podejmowane działania w znaczący sposób polepszyły sytuację. W zasadzie na każdym zebraniu Instytutu IiA oraz w indywidualnych rozmowach dyskutowano elementy procesu dyplomowania.

W odniesieniu do systemu antyplagiatowego podjęto decyzję, że w przypadku przekroczenia wskaźników Dyrektor IiA upoważni dodatkowego pracownika do zaproponowania wraz z promotorem decyzji dotyczącej dalszego losu takiej pracy. Dotychczas jednak nie

Stopień osiągnięcia efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągnięcia

była takiego przypadku.

Na wszystkie aspekty procesu dyplomowania, a w tym samodzielność wykonywania pracy oraz terminowość jej wykonania oraz wynikające z tego konsekwencje, zwracano też uwagę studentom podczas seminariów dyplomowych oraz podczas dodatkowych spotkań ze studentami.

Stopień osiągnięcia efektów kształcenia ocenia się dość dobrze.

Pewien niepokój budzi stosunkowo duże trudności w zaliczeniu niektórych przedmiotów z początkowych semestrów studiów oraz przedmiotów uważanych przez studentów jako trudne do zaliczenia na kierunku.

W pierwszym przypadku największy wpływ ma niewystarczające przygotowanie ze szkoły średniej oraz ze stosunkowo niskiego poziomu kandydatów. Prowadzone ostatnimi latami działania w postaci zajęć wyrównawczych polepszyły sytuację ale w sposób niewystarczający i wymaga dalszych zabiegów. Zdobyta już w pewnym sensie renoma Uczelni, a w tym kierunku AiR powoduje napływ coraz lepszych kandydatów.

Należy podjąć działania promocyjne kierunku oraz bardziej wspierać najzdolniejszych studentów w celu indywidualizacji studiów oraz rozwijania ich zainteresowań (miedzy innymi w kole naukowym). Uwaga ta dotyczy również wspierania potencjalnych kandydatów. Jedno z zebrań Instytutu dotyczyło właśnie między innymi tych zagadnień.

Jak już stwierdzono w odniesieniu do dotychczasowych absolwentów, zatrudnienie w dobrej firmie lub zdobycie nagród w konkursach powoduje wyraźny napływ kandydatów oraz ich lepszy poziom.

Nazwa instytutu

INSTYTUT TECHNOLOGII ŻYWNOŚCI I GASTRONOMII

Kierunek studiów

TECHNOLOGIA ŻYWNOSCI I ŻYWIENIE CZŁOWIEKA

Liczba przeprowadzonych hospitaacji

4

Wnioski wynikające z przeprowadzonych hospitaacji

Wnioski z hospitaacji zajęć w roku akademickim 2014/2015 były następujące:

- należy zweryfikować i uaktualnić treści programowe niektórych przedmiotów, zarówno wykładów jak i ćwiczeń, uzupełniając je o informacje praktyczne potrzebne w przyszłej pracy zawodowej;
- należy wprowadzić zmiany w programie nauczania, zamieniając przedmioty, których treści programowe pokrywają się z programem nauczania w szkole niższego stopnia o profilu gastronomicznym (np. ciastkarstwo, obsługa konsumenta, napoje w gastronomii, itp.) przedmiotami zawierającymi treści programowe dostosowane do poziomu akademickiego;
- należy zwiększyć liczbę godzin niektórych przedmiotów, np. żywienia człowieka i podstawy dietetyki; przedmioty te są wiodące na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka i powinny być prowadzone w pełnym, a nie minimalnym zakresie godzinowym;
- należy zmodyfikować program nauczania chemii – zwiększając liczbę godzin zajęć po to, aby wspomóc

studentów posiadających braki programowe ze szkół niższego stopnia;

- należy uzupełnić program nauczania o brakujące przedmioty z zakresu nauki o żywności i bezpieczeństwie żywności, np. towaroznawstwo i toksykologia.
- powinno się zweryfikować efekty kształcenia, dodając efekty dotyczące nauki o żywieniu człowieka.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

W roku akademickim 2015/2016 należy:

- wprowadzić zmiany do programu nauczania wspomniane powyżej,
- zweryfikować treści programowe przedmiotów aktualnie prowadzonych,
- zweryfikować i udoskonalić instrukcje do ćwiczeń tak, aby lepiej wykorzystywać aparaturę badawczą będącą na wyposażeniu Instytutu.

Wnioski wynikające z ocen przyznawanych przez studentów w toku badań ankietowych

Ocena ogólna z semestru zimowego $4,63 \pm 0,46$ (policzono średnią i odchylenie standardowe ze wszystkich ocen studenckich za wszystkie przedmioty). Ocena ogólna z semestru letniego $4,50 \pm 0,50$.

Niestety ocen tych nie można uznać za oddające rzeczywistość, ponieważ wiele przedmiotów było ocenionych przez 1 lub 2 osoby.

Po rozpatrzeniu ankiet stwierdza się, że należy zmodyfikować pytania, które są zadawane studentom. Przykłady podano poniżej.

1. Pytanie nr 3 „*Czy poziom merytoryczny zajęć był odpowiedni?*” Na jakiej podstawie studenci oceniają poziom merytoryczny zajęć? Może lepiej zapytać się, czy osoba prowadząca zajęcia była przygotowana do ich poprowadzenia, czy też nie?! Student nie ma kompetencji, żeby oceniać wiedzę nauczyciela, ponieważ po to studiuje, żeby ją dopiero zdobyć.
2. Pytanie nr 4: „*Czy zaliczenie przedmiotu wymagało od Pani/Pana dużego i systematycznego nakładu pracy własnej?*” - jest zadane niejednoznacznie. W tej chwili w skali od 1 do 5, gdzie 1 to "zdecydowanie nie" a 5 - "zdecydowanie tak" dochodzi do pewnego paradoksu. Tzn. jeżeli student postawił ocenę 2 to oznacza, że uczestniczenie w zajęciach **nie wymagało od Niego znacznego nakładu pracy własnej**. To dobrze, czy źle dla przedmiotu i prowadzącego? Jak to należy rozumieć z punktu widzenia realizacji efektów kształcenia? Nauczyciel postąpił dobrze, czy źle. Kwestię tę należałoby przedyskutować.
3. Pytanie nr 5: „*Czy stosowano różnorodne metody nauczania?*” - jest nieprecyzyjne. Nie wiadomo o co chodzi. Jeżeli prowadzi się wykład, to w jaki sposób należy stosować różnorodne metody nauczania? Przecież wykład jest po prostu wykładem.
4. Pytanie nr 8: „*Czy forma zajęć i metody dydaktyczne były dostosowane do założonych efektów kształcenia?*” – Czy student zna i śledzi efekty kształcenia? Czy w ogóle rozumie treść tego pytania? To raczej jest punkt oceny dla komisji hospitacyjnej nie dla studenta.
5. Kolejne pytanie wiąże się z poprzednim – pkt. 10: „*Czy wymagania i sposoby weryfikacji efektów kształcenia zostały jasno i jednoznacznie określone?*” – czy obecność tych

dwóch pytań w ankiecie oznacza, że przed rozpoczęciem każdego przedmiotu należy studentów zapoznawać z efektami kształcenia?

6. Należałoby doprecyzować pytanie nr 11: „Czy oceny wystawiano obiektywnie?” – na jakiej podstawie student odpowiada na to pytanie? Na podstawie tego jak mu się wydaje w danej chwili, ponieważ nie nauczył się do testu i dostał niską ocenę? Może się zapytać precyzyjniej: „Czy pytania zadane podczas zaliczenia odpowiadały treściom realizowanym na zajęciach? – czy były zgodne z zadaniem materiałem?”
7. Pytanie 12 „Czy prowadzący miał pozytywny stosunek do studentów?” O co chodzi? Czy prowadzący się uśmiechał, czy nie; czy udostępniał pytania do zaliczenia czy nie; czy utrzymywał ze studentami kontakt na gruncie pozaszkolnym? To pytanie również powinno się zadać inaczej.

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

Praca nad udoskonaleniem narzędzia ewaluacji: odpowiednie doprecyzowanie pytań pomogłoby wyeliminować lub ograniczyć ocenę subiektywną Studenta. Ocena bowiem powinna być skupiona wyłącznie na kwestiach merytorycznych i nie mieć nic wspólnego z uprzedzeniami personalnymi Studenta do nauczyciela.

Ocena metod weryfikacji efektów kształcenia przyjętych na kierunku

Jako adekwatne do specyfiki kierunku przyjęto następujące metody weryfikacji efektów kształcenia:

- obserwacja studentów na ćwiczeniach - ocena ich umiejętności obsługi aparatury badawczej, omawiania wyników przeprowadzanych doświadczeń w ramach zajęć i umiejętności formułowania wniosków,
- dyskusja ze studentami, analiza wybranych prac dyplomowych pod względem treści, układu oraz sposobu planowania przeprowadzania części doświadczalnej.

Stopień osiągnięcia efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągnięcia

Stopień osiągnięcia efektów kształcenia można uznać za zadowalający. Należy jednak wspomnieć, że aktualnie obowiązujące efekty kształcenia powinny się uzupełnić o związane tematycznie z żywieniem człowieka. Obecnie takich efektów kształcenia jest zbyt mało. Efekty kształcenia mogłyby być lepiej osiągnięte, gdyby włączyć w obecnie prowadzony proces dydaktyczny więcej ćwiczeń z wykorzystaniem nowoczesnej aparatury badawczej. Podniosłoby to umiejętności studentów oraz ich kompetencje społeczne. Aktualnie stopień wykorzystania aparatury pomiarowej na ćwiczeniach jest niższy, niż wynikałoby to z możliwości aparaturowych Instytutu.

W roku akademickim 2015/2016 planuje się rozpocząć prace nad modyfikacjami treści programowych realizowanych na ćwiczeniach tak, aby Studenci mieli szansę korzystać z aparatury badawczej, przeprowadzać własne doświadczenia technologiczne i inżynierskie, opracowywać wyniki i nauczyć się formułować wnioski. Zamierza się w ten sposób podnieść stopień osiągnięcia efektów kształcenia.

Nazwa instytutu Kierunek studiów Liczba przeprowadzonych hospitacji Wnioski wynikające z przeprowadzonych

WYCHOWANIE FIZYCZNE

18

Wnioski z hospitacji wskazują na konieczność wdrożenia szeregu zmian wymienionych poniżej.

hospitacji

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

- Zmodyfikowanie nauczania przedmiotów praktycznych i teoretycznych na rzecz prowadzenia zajęć w formie grupowej.
- Wprowadzenie w ramach przedmiotu seminarium dyplomowe treści z zakresu statystyki.
- Weryfikacja treści kształcenia pod kątem lepszego praktycznego przygotowania do wykonywanego zawodu. Niestety, nie udało się sprecyzować bezpośrednich
- wytycznych na przyszłość, jednak sytuacja będzie monitorowana w przyszłych latach akademickich.
- Wdrożenie większej liczby godzin praktyk dla studentów.
- Włączenie studentów do aktywnego udziału w konferencjach i letnich szkołach w kraju i za granicą.

liczba wystawionych ocen: 10

Wnioski wynikające z ocen przyznawanych przez studentów w toku badań ankietowych

średnia ocen dla nauczycieli na kierunku 4.64 (w skali ocen od 1 do 5)

Planowane działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

- Analiza liczebności i kwalifikacje kadry.
- Zapewnienia obsady przedmiotów przez odpowiednio dobraną pod względem specjalności kadrę naukowo-dydaktyczną.
- Doposażenie sal w przyrządy do prowadzenia przedmiotów praktycznych.
- Doboru placówek szkolnych do prowadzenia praktyk pedagogicznych.

Ocena metod weryfikacji efektów kształcenia przyjętych na kierunku

Odbyły się dwa spotkania Dyrekcji Instytutu Wychowania Fizycznego PWSliP w Łomży z przedstawicielami pracowników i studentów studiów stacjonarnych. Spotkania miały na celu zweryfikowanie nauczanych treści kształcenia z oczekiwaniami studentów. Studenci poruszyli następujące kwestie:

- niewystarczającej liczby godzin zajęć praktycznych,
- braku możliwości weryfikowania swoich umiejętności pedagogicznych w pracy z dziećmi i młodzieżą.

Dyrekcja podjęła stosowne działania w powyższych kwestiach:

- zwiększono liczbę godzin na specjalizacjach sportowych (z 90 do 150 godzin),
- wydłużono czas praktyk pedagogicznych.

Stopień osiągnięcia efektów kształcenia w ramach kierunku, planowane działania zmierzające do doskonalenia metod sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia i podniesienia stopnia ich osiągnięcia

1. Na podstawie przeprowadzonych recenzji wybranych prac dyplomowych stwierdzono, że są one przygotowane zgodnie ze stawianymi wymogami. Zarówno struktura pracy, podział na poszczególne rozdziały jak i metodologia prowadzonych badań, analiza wyników oraz wnioski końcowe wskazują na dobre opanowanie efektów kształcenia przez studentów.

2. Podobną sytuację odnotowano w zakresie opanowania efektów kształcenia przy organizacji przez studentów imprez rekreacyjno-sportowych.

3. Zweryfikowano zgodność zakładanych efektów kształcenia z profilem kierunku.

Wnioski

1. Badanie jakości kształcenia w ramach Instytutowych Komisji ds. Jakości Kształcenia ma charakter zarówno ilościowy (np. wyniki ocen studentów wystawionych w kwestionariuszach ankiet, średnie ocen), jak i jakościowy (ocena zajęć w toku hospitacji, analiza treści sylabusów, analiza tematów i treści prac dyplomowych).
2. Uczelniana Rada podjęła skuteczne działania na rzecz zwiększenia transparentności działań dzięki przygotowaniu i aktualizowaniu strony internetowej poświęconej problematyce jakości kształcenia.
3. We wszystkich Instytutach wysoko oceniono hospitowane zajęcia.
4. W ogromnej większości przypadków nauczycieli akademickich oceny wyrażone przez studentów w kwestionariuszach ankiet są bardzo wysokie. **Jednocześnie jako zadanie Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia na rok 2015/2016 przyjmujemy dalszą pracę nad doskonaleniem narzędzia na zbierania opinii studentów.** W aktualnej postaci kwestionariusz zawiera zbyt dużą liczbę pytań, a ponadto w wielu przypadkach są one nieprecyzyjne.
5. Bardzo zróżnicowana liczba ocen wystawionych przez studentów w badaniach ankietowych oceniających proces dydaktyczny w różnych Instytutach powoduje konieczność zachęcania studentów do udziału w procesie doskonalenia jakości kształcenia. W sposób szczególny dotyczy to Instytutu Wychowania Fizycznego. Ponadto warto rozważyć losowe przeprowadzanie badań w wersji papierowej na zajęciach dydaktycznych.
6. Ze sprawozdań IK ds. JK wynika, że w porównaniu z ubiegłym rokiem akademickim rośnie zaangażowanie instytucji zewnętrznych w proces formułowania i oceny efektów kształcenia. **Mimo to istnieje potrzeba zwiększenia udziału interesariuszy zewnętrznych jako źródła wiedzy o oczekiwanych i pożądanym zmianach w procesie kształcenia.**
7. Istnieje potrzeba doskonalenia działań antyplagiatowych. Praca nad systemem będzie podjęta przez Radę w kolejnym roku akademickim.

Łomża 2015-12-07

Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia
dr hab. Joanna Moczydłowska, prof. PWSiP